

MINISTERUL MUNCII
ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

Agenția Națională pentru
Plăți și Inspecție Socială

Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Iași

Nr.97/SIS/28.02.2017

RAPORT TEMATIC JUDEȚEAN

privind

**Controlul bazat pe evaluarea riscurilor în vederea constituirii profilului
de risc pentru programul indemnizația pentru creșterea copiilor și
stimulentul de inserție**

REZUMAT

În conformitate cu Decizia nr.523/29.12.2016 emisă de directorul general al Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială și a Deciziei nr.1/05.01.2017 emisă de directorul executiv al Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Iași, în perioada 29.12.2016 - 20.02.2017, s-a desfășurat campania de „Control bazat pe evaluarea riscurilor în vederea constituirii profilului de risc pentru programul indemnizația pentru creșterea copiilor și stimulentul de inserție”. Campania de control are la bază cerințele Proiectului privind Modernizarea Sistemului de Asistență Socială - aprobat prin Legea nr.68/2012 pentru reatificarea Acordului de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și recomandarea Curtii de Conturi a României.

Ca urmare, inspectorii sociali din cadrul serviciului inspecție socială au desfășurat activitatea de control în vederea atingerii obiectivelor stabilite, verificându-se un număr de 409 CNP-uri cu suspiciuni privind încasarea necuvenită a dreptului la indemnizația pentru creșterea copilului/stimulent, rezultate ca urmare a încrucișării bazelor de date, la nivel național.

Din totalul dosarelor verificate, s-au confirmat un număr de 11 dosare cu nereguli, ceea ce reprezintă 0,03% riscul de fraudă, valoarea debitelor constituite fiind de 58.791 lei. Raportat la numărul dosarelor de indemnizație/stimulent aflate în plată la data de 31.12.2016, numărul de dosare cu suspiciuni este de 0,06%.

În urma verificărilor efectuate s-a constatat că neregulile se datorează, în principal, necunoașterii de către titularii de ICC/SI a obligațiilor ce le revin. În ceea ce privește stabilirea și acordarea ICC/SI, riscul de eroare se menține ridicat, datorită faptului că, în

formularul de cerere și declarație pe propria răspundere, nu este stipulată obligația acestuia de a comunica în scris, orice modificare intervenită în situația sa, în termen de 15 zile lucrătoare, aspect prevăzut de art.19, alin.(1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, a rezultat că titularii drepturilor nu cunosc obligația de a prezenta la agenția teritorială decizia de impunere anuală privind veniturile realizate, în termen de 30 de zile de la comunicare, conform art.22, alin.(1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 52/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare.

Nu s-a conturat o anumită zonă geografică a județului care să prezinte o problemă mai accentuată în ceea ce privește aceste beneficii.

RAPORTUL PRINCIPAL

Scurtă descriere a obiectivului programului de asistență socială verificat, a criteriilor de eligibilitate și a numărului de beneficiari ai programului inspectat.

În vederea realizării obiectivelor înscrise în Programul de guvernare cu privire la îmbunătățirea standardului de viață al persoanelor vârstnice, pentru consolidarea financiară a sistemului public de pensii și pentru externalizarea din bugetul asigurărilor sociale de stat a prestațiilor care nu au natură contributivă sau nu au legătură cu riscurile sociale asigurate, respectiv din necesitatea îmbunătățirii echilibrului social-economic al familiei, prin susținerea acestora în vederea creșterii copilului, în scopul stimulării creșterii natalității și diminuării fenomenului de abandon al copiilor, din 2006 acordarea indemnizației pentru creșterea copilului a fost reglementată de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.148/2005, această prestație trecând din structura bugetului asigurărilor sociale de stat în aceea a bugetului de stat.

În anul 2010, datorită dificultăților de susținere a măsurilor de protecție socială plătite din bugetul de stat, prin Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare, în scopul menținerii totuși a acordării unor drepturi, s-a reglementat diminuarea cuantumului indemnizației pentru creșterea copilului cu 15%, concediul și acordarea indemnizației pentru creșterea copilului fiind reglementată prin apariția Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor.

În anul 2016, întrucât măsurile de stimulare a creșterii demografice au constituit un element important în cadrul Programului de guvernare pentru perioada 2017 - 2020, s-au modificat condițiile de acordare a dreptului la indemnizație pentru creșterea familiei, s-a majorat cuantumul stimulentei de inserție, eliminându-se și limita maximă de stabilire a dreptului.

Astfel:

- Persoanele care, în ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului, adopției, încredințării în vederea adopției, plasamentului sau tutelei, au realizat timp de 12 luni venituri supuse impozitului, beneficiază de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu handicap, precum și de o indemnizație lunară.
- limita minimă a indemnizației crește la 85% din salariul minim brut pe țară garantat în plată;
- limita maximă a indemnizației este eliminată, aceasta urmând să fie calculată la 85% din veniturile nete realizate;

- suma suplimentară pentru gemeni/multipleți sau pentru situații de suprapunere crește la 85% din salariul minim brut pe țară garantat în plată;
- stimulentele de inserție se stabilește la 50% din indemnizația minimă, etc.

La data de 31.12.2016 numărul de beneficiari de indemnizație pentru creșterea copilului/stimulent, înregistrați la nivelul județului Iași era de 7.083, din care 1.669 titulari beneficiau de stimulent de inserție.

În raport cu criteriile de eligibilitate verificate, gradul de conformitate a beneficiului de asistență socială indică un nivel scăzut de eroare sau fraudă comparativ cu campania desfășurată în anul 2013.

OBIECTIVUL INSPECȚIEI TEMATICE

Obiectivul general: Eficientizarea utilizării fondurilor în sistemul de asistență socială și îmbunătățirea activității privind modul de stabilire și acordare a beneficiilor de asistență socială;

Obiective specifice:

- Reducerea erorii și fraudei prin efectuarea de inspecții tematice privind stabilirea și acordarea indemnizației pentru creșterea copilului și a stimulentei de inserție;
- Culegerea de date în vederea constituirii profilului de risc pentru beneficiarii programului privind indemnizația pentru creșterea copilului și a stimulentei de inserție.

Activitatea de verificare a constat în:

- În dosare au fost verificate existența actelor de identitate, în copie, aparținând copiilor beneficiari de ICC și părinților acestora, a documentelor din care să rezulte veniturile obținute în perioada acordării SI/ICC-lui cât și veniturile declarate comparativ cu cele realizate anterior acordării beneficiului.
- confruntarea documentele existente în dosar cu bazele de date de la ANAF (D112), CNPP.
- corespondența cu un număr de 132 titulari și cu un număr de 15 angajatori (SC TOHANI, SC DELPHI SA, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași, ANAF, EON, H&M, MAF FORCE, FALCON TRADING SRL, EXPRESS CREDIT AMANET SRL, BCR, UNICREDIT, BRD etc).

Misiunea de inspecție a avut în vedere verificarea dosarelor persoanelor beneficiare de indemnizație lunară pentru creșterea copilului și de stimulent de inserție, cu privire la:

- Beneficiari de ICC al căror quantum a fost calculat pe baza veniturilor anuale sau lunare, cu un quantum mai mare de 1063 și care în baza de date ANAF nu figurează cu venituri.
- Beneficiari de ICC al căror quantum a fost calculat pe baza veniturilor anuale pentru care rezultă diferențe între quantum și veniturile declarate supuse impozitului care au stat la baza calculului de quantum.

3. Beneficiari de ICC al căror quantum a fost calculat pe baza veniturilor anuale și veniturilor lunare pentru care rezultă diferențe între quantum și veniturile declarate supuse impozitului care au stat la baza calculului de quantum.
4. Beneficiari ai stimulentului de inserție care nu figurează cu venituri în luna de plată a stimulentului.
5. Beneficiari care înregistrează venituri mai mari decât 3000-3189 lei în an calendaristic.

CONSTATĂRI

Din verificarea administrativă a celor 404 dosare ale celor 409 CNP-uri ale titularilor cu suspiciuni, s-a constatat faptul că, acestea conțineau documentele prevăzute de art.6 din Hotărârea Guvernului nr. 52/2011.

- CNP transmise spre verificare/număr CNP verificate: 409/409;
- număr CNP verificate / număr CNP cu nereguli: 409/11;
- număr CNP pentru care s-au emis decizii de debit/ număr CNP verificate:11/409;
- număr măsuri de remediere a deficiențelor constatate/ număr de măsuri cu impact financiar dispuse: 75/75;
- număr dosare suspendate/ număr dosare verificate:64/409;
- număr dosare încetate/ număr dosare verificate:0/409;
- număr sancțiuni contravenționale aplicate: 0.

Tipuri de nereguli identificate

În funcție de tipul beneficiului, situația suspiciunilor se prezintă astfel :

1. indemnizația pentru creșterea copilului: din cele 281 suspiciuni transmise spre verificare, s-au constatat următoarele:
 - pentru un număr de 253 nu s-a confirmat suspiciunea;
 - un număr de 6 suspiciuni au fost verificate anterior;
 - pentru 4 CNP s-a confirmat suspiciunea, dispunându-se constituirea de debite.
 - pentru 18 CNP s-a dispus suspendarea acordării dreptului întrucât nu au fost primite documente care să confirme/să infirme suspiciunea.
2. stimulentul de inserție: din cele 128 suspiciuni transmise spre verificare, s-au constatat următoarele:
 - pentru un număr de 76 nu s-a confirmat suspiciunea;
 - o suspiciune a fost verificată anterior;
 - pentru 7 CNP s-a confirmat suspiciunea, dispunându-se constituirea de debite.
 - pentru 44 CNP s-a dispus suspendarea acordării dreptului întrucât nu au fost primite documente care să confirme/să infirme suspiciunea.

În funcție de tipul suspiciunii transmise, situația se prezintă astfel:

- ❖ Din verificarea celor 13 CNP-uri aferente suspiciunii 1 - beneficiari de ICC al căror quantum a fost calculat pe baza veniturilor anuale sau lunare, cu un quantum mai mare de 1063 lei și care în baza de date ANAF nu figurează cu venituri a rezultat că dreptul s-a stabilit corect, în funcție de documentele existente la dosar (adeverințe de venit pentru PFA/II/profesii liberale - avocați, notari, medici, etc.), astfel încât nu s-au confirmat suspiciunile;
- ❖ Din verificarea celor 75 CNP-uri aferente suspiciunii 2 - beneficiari de ICC al căror quantum a fost calculat pe baza veniturilor anuale pentru care rezultă

diferențe între quantum și veniturile declarate supuse impozitului care au stat la baza stabilirii quantumului - au rezultat următoarele date:

- pentru un număr de 71 CNP-uri nu s-a confirmat suspiciunea;
 - un număr de 4 CNP-uri au rămas în lucru;
- ❖ Din verificarea celor 41 CNP-uri aferente suspiciunii 3 - beneficiari de ICC al căror quantum a fost calculat pe baza veniturilor anuale și venituri lunare pentru care rezultă diferențe între quantum și veniturile declarate supuse impozitului care au stat la baza stabilirii quantumului - au rezultat următoarele date:
- pentru un număr de 40 CNP-uri nu s-a confirmat suspiciunea;
 - un CNP a rămas în lucru;
- ❖ Din verificarea celor 128 CNP-uri aferente suspiciunii 4: beneficiari ai stimulentului de inserție care nu figurează cu venituri în luna de plată a stimulentului - au rezultat următoarele date:
- pentru un număr de 76 CNP-uri nu s-a confirmat suspiciunea;
 - pentru un număr de 7 CNP-uri s-a confirmat suspiciunea;
 - un CNP a fost verificat anterior;
 - un număr de 44 CNP-uri au rămas în lucru.
- ❖ Din verificarea celor 152 CNP-uri aferente suspiciunii 5: beneficiari care înregistrează venituri mai mari decât 3000-3189 lei în an calendaristic, au rezultat următoarele:
- pentru un număr de 129 CNP-uri nu s-a confirmat suspiciunea;
 - pentru un număr de 4 CNP-uri s-a confirmat suspiciunea;
 - un număr de 6 CNP-uri au fost verificate anterior;
 - un număr de 13 CNP-uri au rămas în lucru.

În funcție de conformitatea dreptului stabilit, s-au constatat următoarele:

1. În ceea ce privește **indemnizația pentru creșterea copilului** din punctul de vedere al:
 - corectitudinii quantumului dreptului acordat și existența contractului de muncă încheiat cu angajatorul care a eliberat adeverința - Dosarele verificate conțin documentele prevăzute de actele normative în vigoare, neconstatându-se încălcări în ceea ce privește stabilirea quantumului;
 - respectării prevederilor art. 22, alin. (1)-(6) din H.G. nr. 52/2011, cu modificările și completările ulterioare, în cazul veniturilor anuale - Din dosarele verificate a rezultat că titularii dreptului nu au prezentat, în toate cazurile, documente/declarații/adeverințe privind veniturile realizate eliberate de organele fiscale competente;
 - respectării de către titular a limitei de venituri prevăzute de art. 16, alin. (3), lit. c) din O.U.G. nr. 111/2010, cu modificările și completările ulterioare - În dosarele verificate s-au două cazuri în care titularul nu a comunicat faptul că a realizat venituri în ICC peste limita prevăzută de lege.
2. În ceea ce privește **stimulentul de inserție** s-a constatat că în 7 dosare, titularul dreptului nu mai realiza venituri supuse impozitului pe venit și nici nu a comunicat modificarea intervenită, în termenul legal.

Situațiile identificate și care pot conduce la suspiciuni de eroare/fraudă sunt:

- Necunoașterea de către titularii de indemnizație pentru creșterea copilului/stimulent a obligațiilor ce le revin din actele normative în vigoare;
- Nedeclararea de către beneficiar a modificărilor intervenite în perioada acordării beneficiului - ICC/SI (ex: reluarea activității, prestarea unor servicii supuse impozitării prin încheierea de CIM sau convenții civile, încetarea activității);
- Dificultatea sau chiar imposibilitatea verificării documentelor depuse la dosar cu privire la veniturile profesionale obținute și supuse impozitului pe venit (ex. eligibilitatea contractelor de prestări servicii), în timp real/în bazele de date la care instituția noastră are acces(ANAF - doar informațiile rezultate din Declarația 112, CNPP - doar persoanele care sunt asigurate);

RECOMANDĂRI

Pentru remedierea deficiențelor constatate în urma controlului, au fost dispuse 75 măsuri, toate cu impact financiar, respectiv:

- 11 - M5
- 64 - M3;

În data de 17.02.2017 s-a întocmit Nota de constatare nr.10/3900/17.02.2017 prin care s-au menționat numărul CNP-uri verificate, situația fiecărui CNP unde s-au constatat deficiențe, respectiv numărul de CNP-uri pentru care până la data întocmirii notei nu s-a primit răspuns de la titularul beneficiului social. Pentru deficiențele constatate s-a recomandat emiterea deciziilor de stabilire debit și recuperarea sumelor încasate necuvenit, respectiv suspendarea plății beneficiului. Până la data 28.02.2017 au fost întocmite 11 decizii de debit.

În vederea îmbunătățirii atât a activității de acordare/stabilire drepturi cât și a activității de verificare/control propunem următoarele:

- pentru Ministerul Muncii și Justiției Sociale:
 - o Completarea formularului de Cerere pentru acordarea ICC/SI, cu menționarea faptului că, titularul are obligația de a comunica în scris primăriei, modificările de natură să determine încetarea sau suspendarea plății drepturilor, în termen de 15 zile lucrătoare de la apariția acestora, conform art.19, alin. (1) din OUG 111/2010 (articol care este amendabil, dar nu pot fi aplicate sancțiuni, fără o informare în prealabil a titularului), precum și obligația de a depune la agențiile teritoriale a deciziei de impunere anuală a veniturilor realizate pentru perioada anticipată pentru titularii de ICC/dovada desfășurării de activități independente pe perioada acordării SI, pentru cei care dețin întreprinderi individuale/întreprinderi familiale/persoane fizice autorizate.
 - o Clarificarea regimului/statutului beneficiarilor de ICC, care au calitatea de membru într-un consiliu de administrație/adunarea generală a acționarilor.

- pentru ANPIS:
 - o asigurarea logisticii necesare pentru desfășurarea în condiții optime a activității de inspecție (achiziționarea de laptop-uri).
 - o dotarea serviciului de inspecție sociala cu echipamente IT care să corespundă programelor de ultimă generație, pentru operativitatea realizării lucrărilor solicitate de ANPIS sau alte instituții
 - o formarea și perfecționarea continuă a inspectorilor sociali, având în vedere diversitatea campaniilor și numărul mare al entităților supuse controlului

- pentru viitoarele campanii tematice:
 - o la stabilirea perioadei de desfășurare a controlului să se țină cont de numărul de suspiciuni/județ raportat atât la alte campanii în derulare, cât și la activitățile curente ale serviciului de inspecție.

ANALIZA COST-BENEFICIU

În cele 2 luni de desfășurare a campaniei s-au realizat următoarele:

- cheltuieli salariale: 56.951 lei
- cheltuieli materiale: 5.697 lei
- debite constituite: 58.791 lei

ACTIONI ULTERIOARE INSPECȚIEI TEMATICE ȘI IMPACTUL ACESTEIA

După finalizarea campaniei se va urmări stadiul recuperării debitelor, precum și analiza suspensiunilor aflate în lucru.

- sume necuvenite propuse spre recuperare: 58.791 lei;
- sume din sancțiunile contravenționale aplicate: 0;
- situația privind sesizarea organelor de urmărire penală (număr beneficiari deferiți, motivul, stadiul sesizării, etc.): 0;

Șef serviciu,

Loredana Stanciu

Inspector social,

Georgeta Brînzilă